NORAKSTS
Lieta Nr. A42455406
A 2670-07/7

SPRIEDUMS
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2008.gada 07.janvārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese V.Zommere,

piedalījās: pieteicējs *I.J.*, viņa pilnvarotais pārstāvis Andrejs Melnalksnis,
atbildētājs - Latvijas Republiku pārstāvošā iestāde – Iekšlietu ministrija, kuru uz pilnvaras pamata pārstāvēja Daiga Hrečaņika,

atklātā tiesas sēdē 2007.gada 18.decembrī Rīgā, Antonijas ielā 6 izskatīja administratīvo lietu *I.J.* pieteikumā par Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra 2006.gada 19.jūlija lēmuma Nr.158 ”Par morālā kaitējuma atlīdzinājuma noraidīšanu” atcelšanu un pienākuma uzlikšanu izmaksāt kompensāciju par morālo kaitējumu konstatēja:

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 02.augustā *I.J.* (turpmāk arī – pieteicējs vai *I.J.*) iesniedzis pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā par Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra p.i. 2006.gada 19.jūlija lēmuma Nr.158 ”Par morālā kaitējuma atlīdzinājuma noraidīšanu” (turpmāk arī Lēmums) atcelšanu un pienākuma uzlikšanu izmaksāt kompensāciju par morālo kaitējumu.

[2] Pieteikumā pieteicējs norāda, ka no 1999.gada 01.septembra atrodas dienestā Latvijas Republikas Iekšlietu Ministrijas Valsts policijas Dzelzceļa policijas pārvaldes Rīgas reģiona Kārtības policijas patruļdienesta grupas kārtībnieka amatā.

[2.1] Ar Valsts civildienesta pārvaldes 2001.gada 29.jūnija lēmumu Nr.14002 *I.J.* ir piešķirts ierēdņa statuss. */dzēsts datums/* ģimenē piedzima bērns *U.I.J.*. Šajā sakarā 2004.gada oktobrī *I.J.* no Iekšlietu ministrijas Valsts policijas saņēma pabalstu Ls 100.00 apmērā pirms nodokļu nomaksāšanas.

[2.2] 2004.gada 4.oktobrī *I.J.* iesniedza Iekšlietu ministrijai Valsts policijas priekšniekam iesniegumu ar lūguma izmaksāt bērna piedzimšanas pabalstu, kurš *I.J.*, kā ierēdnim, pienākas saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 25.pantu sešu mēnešu amatalgu apmērā, uz ko saņēmis 2004.gada 21.oktobra Valsts policijas lēmumu Nr.20/7972 atteikt izmaksāt pabalstu sakarā ar bērna piedzimšanu.

Valsts policijas atteikumu 2004.gada 28.oktobrī apstrīdēja Iekšlietu ministrijā, kas 2004.gada 24.novembrī (izej Nr.1/43-1024-989-J) noraidīja lūgumu ar lēmumu Nr.124. Gan Valsts policijas priekšnieka, gan Iekšlietu ministrijas atteikums izmaksāt pabalstu sešu mēnešu amatalgu apmērā nebija pamatoti motivēts, jo vairāk izskatījās pēc atrakstīšanās.

[2.3] Uzskatot, ka atbildētāja rīcība nav pamatota un *I.J.* tiesības ir pārkāptas, Lēmumu 2004.gada decembrī pārsūdzēja Administratīvajā rajona tiesā, kur tika ierosināta lieta Nr.A42257904 un 2005.gada 25.augustā lieta tika izskatīta, pasludinot spriedumu, ar kuru atzina *I.J.* pieteikumu par pamatotu un to apmierināja. Tiesa uzlika par pienākumu atbildētājam 30 dienu laikā pieņemt lēmumu izmaksāt pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu amatalgu apmērā, kas arī tika izdarīts pēc vairākiem mēnešiem.

[2.4] Sakarā ar Iekšlietu ministrijas nodarīto morālo kaitējumu un sagādātam fiziskam un emocionālām ciešanām, 2006.gada 19.jūnijā *I.J.* vērsās pie atbildētāja ar iesniegumu atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu par fiziskām ciešanām Ls 1950.00 apmērā.

2006.gada 21.jūlijā *I.J.* saņēmis atbildētāja 2006.gada 19.jūlija Lēmumu, kas *I.J.* kārtējo reizi sagādāja fiziskas ciešanas un emocionālus pārdzīvojumus, jo lēmums ir pieņemts formāli, pat neizpētot iesniegumu. No lēmuma var secināt, ka tas ir sagatavots masveida atbildes sniegšanai, jo tajā ir atrunāti gadījumi, par materiālā kaitējuma atlīdzību, kuru nemaz nebija no Iekšlietu ministrijas lūdzis. Šāda formāla rīcība jebkuram normāli domājošam cilvēkam ar veselu saprātu sagādā gan fiziskas, gan psiholoģiska rakstura ciešanas un emocionālus pārdzīvojumus. Tas liecina, ka atbildētājs nav vēlējies izvērtēt katra atsevišķa cilvēka iesniegumu un izlemt viņa prasību objektīvi un pēc būtības, bet gan formāli atrakstījies, lai izvairītos no atbildības, visu vainu uzveļot uz citām personām. Šāda atbildētāja rīcība rada papildus slogu tiesai, kas savukārt aizkavē uz krietnu ilgāku laiku citu lietu izskatīšanu, kas savukārt iedzīvotājos izraisa neapmierinātību un pamatotas sūdzības par valsts pārvaldes slikto darbu, par tiesas neefektīgo darbību.

[2.5] Atbildētājs Lēmumā norādījis, ka „vēršoties tiesā *I.J.* ir izmantojis savas administratīvi procesuālās tiesības, tas ir, apstrīdējis nelabvēlīgu administratīvo aktu, kas nav uzskatāms par pamatu tādam morālam kaitējumam, kas būtu jāatlīdzina". Šim apgalvojumam *I.J.* nepiekrīt, jo tādā gadījumā atbildētāja rīcība arī turpmāk paliks nesodīta, bet darbinieki un amatpersonas varēs arī turpmāk ignorēt Latvijas Republikas Satversmi, likumus, cilvēktiesības, noslogojot tiesas ar iedzīvotāju pieteikumiem par iestādes nespēju, nevēlēšanos vai tīšu tādu likumu interpretāciju, kas kaitē cilvēku interesēm, graujot valsts varas un pārvaldes prestižu.

[2.6] Atbildētājs Lēmumā norādījis „Iekšlietu ministrija uzskata, ka *I.J.* apgalvojums, ka viņš cerējis uz šī pabalsta saņemšanu, ir nepamatots, jo jautājums par bērna piedzimšanas pabalsta izmaksu specializētā valsts civildienesta ierēdņiem Valsts policijā 2004.šādā nebija viennozīmīgi skaidrs (*I.J.* meita *U.I.J.* dzimusi */dzēsts datums/*). Valsts policija konsekventi atteica pabalsta piešķiršanu sešu mēnešalgu apmērā visiem specializētā valsts civildienesta ierēdņiem Valsts policijā. Tādējādi *I.J.* nav varējis iepriekš paredzēt, ka šis pabalsts tiks maksāts".

Šim apgalvojumam *I.J.* nepiekrīt, jo uz to brīdi, kad piedzimusi meita (*/dzēsts datums/*) *I.J.* viennozīmīgi zinājis, ka ir jāpiešķir un jāizmaksā pabalstu sešu mēnešalgu apmērā. To apliecināja Valsts policijas rīcība, kas izmaksāja pabalstu Ludzas rajona policijas pārvaldes darbiniekam Ivaram Marnauzam 2003.gadā, 2004.gada aprīlī izmaksāja pabalstu Talsu rajona policijas pārvaldes priekšniekam Normundam Grūbem un daudziem citiem policijas darbiniekiem.

[2.7] Meita piedzima */dzēsts datums/*, bet nedēļu iepriekš, 2004.gada 17.septembrī, ziņu aģentūrā LETA (www.leta.lv) tika izplatīta Iekšlietu ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību departamenta informācija „Par pabalsta bērna piedzimšanas gadījumā izmaksu Iekšlietu ministrijas specializētā civildienesta ierēdņiem", kurā komentējot Saeimas deputāta Andreja Klementjeva iesniegtos priekšlikumus grozījumiem likumā „Par policiju", Iekšlietu ministrijas parlamentārais sekretārs Dainis Turlais norāda, ka šī iniciatīva neatrisinās situāciju, kas izveidojusies ar bērna piedzimšanas pabalsta izmaksu Iekšlietu ministrijas specializētā civildienesta ierēdņiem. Turlais norādījis, ka problēmas šajā jomā rada nevis Iekšlietu ministrijas nevēlēšanās maksāt šo pabalstu, bet gan likumdošanas neprecizitāte, kā rezultātā Iekšlietu ministrija specializētā civildienesta ierēdņiem - ne vien policistiem, bet arī robežsargiem un ugunsdzēsējiem - ir izveidojies savā ziņā „dubultstatuss" - uz viņiem attiecas gan Valsts civildienesta likuma normas, gan speciālo likumu reglamentējums. D.Turlais uzsver, ka Iekšlietu ministrija pilnībā atbalsta viedokli, ka specializētā civildienesta ierēdņiem pienākas valsts civildienesta likumā noteiktais vienreizējais bērna piedzimšanas pabalsts sešu mēnešalgu apmērā.

I.J. uzskata, ka Iekšlietu ministrija pieņemtajā lēmumā nr.124 melojusi viņam. Personas, kas gatavoja lēmumu, zinājušas un tām vajadzēja zināt, par tiesas praksi, zinājušas, ka Valsts policija ir izmaksājusi jau minētus un arī citos gadījumos pabalstus, bet neraugoties uz to, turpināja atsevišķiem darbiniekiem atteikt maksāt šos pabalstus, iesakot vērsties tiesā. *I.J.* savukārt pēc šīs D.Turlā informācijas iepazīšanās bija pārliecināts, ka *I.J.* ir jāizmaksā pabalsts, jo to noteica likums.

[2.8] Atbildētājs lēmumā norādījis, ka jautājumā par bērna piedzimšanas pabalsta piešķiršanu specializētā valsts civildienesta ierēdņiem atrisināšana bija saistīta ar dažādu tiesību normu interpretāciju, kas neviennozīmīgi vērtēta arī juridiskajā literatūrā. Tiesas judikatūra uz to brīdi, kad pieņēma lēmumu attiecībā pret *I.J.* nepiešķirt un neizmaksāt pabalstu sakarā ar meitas piedzimšanu, bija skaidri zināma un nevarēja radīt nekādas šaubas vai diskusijas. Ja šādas šaubas bija 2001.-2002.gadā, tad 2004.gadā oktobrī visi lietiskie un tiesiskie apstākļi liecina par pretējo. Tas pierāda, ka atbildētāja vēlme ir ar jebkurām metodēm, arī maldinot pieteicēju un tiesu panākt, lai izvairītos no atbildības par nodarīto viņa ģimenei un arī visai sabiedrībai kaitējumu, jo tiek grauts valsts pārvaldes prestižs.

Lēmumā minēts, ka Valsts pārvaldes iestādes bija izvēlējušās vienu no iespējamajiem risinājumiem (nepiešķirt pabalstu), kuru konsekventi piemēroja attiecībā uz visiem specializētā civildienesta ierēdņiem Valsts policijā (arī Valsts robežsardzē), tai skaitā arī uz *I.J.*. Ārī šis pagalvojums nav patiess, jo *I.J.* minējis vairākus gadījumus, kad pabalsti tika izmaksāti, kas liecina par dažādu pieeju šī jautājuma risināšanā. Tātad tika pārkāpts vienlīdzības princips.

[2.9] 2004.gada 24.novembrī atbildētājs noraidīja *I.J.* lūgumu ar savu lēmumu Nr.124. Bet pirms šī lēmuma pieņemšanas atbildētāja rīcībā jau bija Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2004. gada 17.novembra spriedums J.Antona lietā (Lieta Nr.SKC-632,), kurā Augstākās tiesas senāts nepārprotami deva skaidrojumu sakarā ar pabalstu izmaksāšanu bērna piedzimšanas gadījumā. Atbildētājam šis tiesas spriedums bija zināms. Tādējādi atsauce uz mistisko juridisko literatūru nav pamatota, jo saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk -APL) 4.panta otro daļu, administratīvajā procesā piemēro vispārējos tiesību principus, kuri atklāti, atvasināti vai attīstīti iestāžu praksē vai tiesu judikatūrā, kā arī tiesību zinātnē. Augstākās tiesas Senāta 2004.gada 17.novembra spriedums J.Antona lietā nepārprotami ieviesa skaidrību jautājumā, kurš it kā nebija saprotams atbildētājam. Uzskata, ka atbildētāja vaina ir pierādīta arī ar bezdarbību, ko tas pieļāva *I.J.* iesnieguma izskatīšanas procesā un lēmumā pieņemšanā, kā arī melojot, sagādāja morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, jo atbildētājam bija zināms, ka *I.J.* pienākas pabalsts, bet atbildētājs viennozīmīgi, neraugoties uz vairākām publikācijām presē, to starpā arī „Latvijas Vēstnesī", skaidrojis, ka pabalsts nepienākas. Šāda melošana, negodīga rīcība ir tas kaitējums, kas sagādāja viņam un viņa ģimenei morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, emocionālo pārdzīvojumu, galva sāpes, negulētās naktis, nervozitāti, pārdzīvojumus. Tas iespaidoja arī darba kvalitāti, jo nav spējis normāli strādāt, bijusi pilnīga apātija, jo zinājis, ka tiek nekaunīgi melots un to dara valsts iestādes un valsts amatpersona.

[2.10] APL 15.pantā izklāstīts, kas jādara iestādei, ja tai ir kaut kādas neskaidrības. Šā panta vienpadsmitajā daļā teikts: Ja iestādei jāpiemēro tiesību norma, bet tai rodas pamatotas šaubas, vai šī tiesību norma atbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normai, iestāde šo tiesību normu piemēro, bet par savām šaubām nekavējoties motivētā rakstveida ziņojumā informē augstāku iestādi un Tieslietu ministriju". Līdz šim brīdim nekur nav atrodama atbildētāja motivēts rakstveida ziņojums Ministru kabinetam un Tieslietu ministrijai par pastāvošām šaubām likuma piemērošanā. Tādējādi atbildētāja bezdarbība liecina par nevēlēšanos meklēt risinājumu, kurš jau bija atrasts ar vairāku līmeņa tiesu spriedumiem, to starpā arī ar Augstākās tiesas senāta 2004.gada 17.novembra spriedumu J.Antona lietā. Šāda atbildētāja bezdarbība sagādājusi *I.J.* ģimenei materiālus zaudējumus, par kuriem gan neprasa atlīdzību, kā arī sagādāja morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, kuras lūdz atlīdzināt.

Atbildētājs zināja par esošo problēmu un tam nelabvēlīgo lēmumu bija jāpamato ar līdzekļu nepiešķiršanu pabalstu izmaksāšanai, bet ne ar to, ka tāds pabalsts vispār nepienākas. Šāda atbildētāja rīcība, kad *I.J.* ir tīši maldināts, bija pretrunā ar oficiāli pausto viedokli un skaidri zināmiem faktiem, ka pabalsts jāpiešķir un jāizmaksā.

[2.11] Lēmumā atbildētājs ļoti sīki izskaidrojis par juridiskās palīdzības sniegšanu, kaut gan *I.J.* iesniegumā par to ne vārda minējis. Uzskata, ka atbildētājs, sarakstot Lēmumā visu, kas neattiecas uz iesniegumu, tīši ar nolūku mēģina izvairīties no atbildības par nodarīto morālo kaitējumu un fiziskām ciešanām, kas tika radītas ar atbildētāja nelikumīgu, nepamatotu rīcību, pieņemot tādu administratīvo aktu, kas liedza *I.J.* tiesības, kuras noteiktas ar likumu uz pabalstu sakarā ar bērna piedzimšanu.

Lēmumā atbildētājs norādījis: „... nav jābūt juridiskām zināšanām vai jāapgūst likumi (normatīvie akti), lai grieztos administratīvajā tiesā un pārsūdzētu administratīvo aktu". Šādas muļķības Lēmumā norāda uz to, ka atbildētājs nezina Administratīvā procesa likumu un citus likumus. Šādā veidā atbildētājs cenšas maldināt ar nolūku sasniegt mērķi, lai *I.J.* nestudētu likumus, ka tie nav jāzina vēršoties tiesā. Šāda atbildētāja rīcība rada iespējas cilvēkiem vērsties tiesā ar nepamatotiem pieteikumiem pārpludinot tiesu.

[2.12] Atbildētājs Lēmumā norādījis, ka morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas pieteicējam sagādāja pieteikuma rakstīšana tiesai, apstrīdot lēmumu par pabalsta neizmaksāšanu. Šāds viedoklis ir maldīgs, jo savā iesniegumā *I.J.* uzsvēris, ka morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas sagādājusi nepamatota, nelikumīga atbildētāja lēmuma pieņemšana, arī melošana, jo lēmumā, ko pieņēma Valsts policija un pēc tam Iekšlietu ministrija bija pamatojums, kas atšķīrās no oficiāli paustiem viedokļiem. Šāda melošana sagādājusi pārdzīvojumus, fiziskas ciešanas, galvas sāpes, negulētās naktis, jo acīmredzams bija netaisnīgums. Bija redzama valsts varas nespēja ātri un profesionāli atrisināt jautājumu, kas pēc savas būtības bija ļoti vienkārši un ātri risināms. Bija skaidrs, ka politiķi savā starpā nevar un negrib sadalīt budžetam paredzētos līdzekļus, lai *I.J.* un daudziem citiem policistiem tiktu piešķirta un izmaksāti ar likumu noteiktie pabalsti. Savukārt atbildētāja amatpersonas tā vietā, lai neskaidrības gadījumā rīkotos, veiktu attiecīga veida pieprasījumus, pieteikumus, iesaistītu jautājumu risināšanā speciālistus, juristus, ekonomistus, zinātniekus, sabiedrības pārstāvjus, ieņēma pasīvo vērotāja lomu, tajā pašā laikā aktīvi darbojās, nepamatoti un pretlikumīgi atsakot *I.J.* un simtiem policistiem piešķirt pabalstus, kaut gan jau bija notikušas vairākas desmitu tiesas, kas viennozīmīgi atcēla atbildētāja nelikumīgus lēmumus un turpmāk tika izmaksāti pabalsti.

[2.13] *I.J.* norāda, ka 2004.gada 30. jūnijā „Latvijas Vēstnesis" bija publicēta informācija „Diskutē par bērnu pabalstiem ierēdniecībā", kurā Valsts Cilvēktiesību birojs atzina, ka situācija, kad policistiem neizmaksā pabalstu ir diskriminējoša. Vēršoties tiesā ar pieteikumu par pabalstu izmaksāšanu, pieteicējam nācās diezgan ilgi gaidīt, kamēr tika pasludināts spriedums un izmaksāts noteiktais ar likumu pabalsts. Tajā pašā laikā bija daudz darbinieku, kuriem bija vienaldzīga attieksme pret šī pabalsta saņemšanu, jo vieni zaudēja ticību kaut ko panākt, kas pierāda valsts pārvaldes prestiža graušanu, jo cilvēkos ir zudusi ticība uz taisnīgumu, citiem tas bija vienaldzīgs. Tomēr neraugoties uz to, ka šie policijas darbinieki nebija vērsušies ar pieteikumiem tiesā, visiem viņiem tika izmaksāti pabalsti. Šāda netaisnība arī radīja *I.J.* morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, jo bija patērējis daudz laika, nervus, veselību, naudas, lai visus šos nejēdzīgos, nelikumīgos un prettiesiskus lēmumus pārsūdzētu, tajā pašā laikā citi nepieliekot nekādus pūliņus saņēma šo pabalstu. Uzskata, ka arī pie šādiem netaisnīgiem apstākļiem godīgi būtu *I.J.* atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu par fiziskām ciešanām 1950 Ls apmērā.

[2.14] Atbildētājs ar 2004.gada 24.novembra lēmumā Nr.124 sniedza nepatiesu informāciju, kas bija pretrunā ar tajā brīdī zināmu Saeimas deputātu, valdības amatpersonu oficiālo viedokli un tiesas judikatūras izveidoto praksi, kā arī sabiedrības viedokli, kas tika publiskota masu saziņas līdzekļos un šo lēmumu tiesa atzina par prettiesisku un atcēla. Lēmumā Nr.124 izteiktā argumentācija uzskatāma par maldinošu, neprofesionālu,

nekompetentu un tīšu darbību, kas sagādāja morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, emocionālus pārdzīvojumus, galvas sāpēs, bezmiegu un citus veselības traucējumus un pārdzīvojumus. Tāpēc 2005.gada 21.jūnijā *I.J.* ar iesniegumu vērsies pie valdības vadītāja A.Kalvīša, lūdzot noskaidrot vainīgās personas un sodīt tās personas, kas sagādāja materiālus zaudējumus, morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, jo ar atbildētāja rīcību bija aizskarts *I.J.* gods un cieņa, jo atbildētājs uzskatīja, ka var nosodīti melot.

Ar atbildētāja nelikumīgo, prettiesisko lēmumu, ko atzina 2005.gada 25.augustā Administratīvā rajona tiesa, pasludinot spriedumu, pierādīta atbildētāja vaina, jo uz 2004.gada 24.novembri atbildētājam bija viennozīmīgi skaidrs, ka pabalsts ir jāmaksā.

[2.15] Līdz ar to administratīvā akta pamatojuma kļūda, nepiešķirot *I.J.* pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu mēnešalgu apmērā, ir acīmredzama un šāda rupja ļaunprātība nedrīkst palikt nesodīta. Ja atbildētājs nav spējīgs atrast personas, kuras vainojamas prettiesiska lēmuma pieņemšanā un tās sodīt arī materiāli, tad šādā gadījumā nedrīkstētu uzlikt vainu uz *I.J.*, kā personu, kas smagi cieta no morālā kaitējuma un fiziskām ciešanām.

Norāda, ka ir nodarīts morālais kaitējums, fiziskas un emocionālas ciešanas, pārdzīvojumi Ls 1950 apmērā un lūdz tiesu atcelt Lēmumu uzlikt par pienākumu atbildētājam izmaksāt kompensāciju par morālo kaitējumu un fiziskām ciešanām Ls 1950 apmērā, kā arī pieņemt blakus lēmumu, lai atbildētājs noskaidrotu vainīgās personas un sauktu tās pie atbildības.

[3] Atbildētājs Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā paskaidrojumā pieteikumu neatzīst sekojošu apsvērumu dēļ:

[3.1] Ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 25.augusta spriedumu tika atcelts Iekšlietu ministrijas 2004.gada 24.novembra lēmums Nr.124 un uzlikts par pienākumu Iekšlietu ministrijai 30 dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās pieņemt lēmumu izmaksāt *I.J.* pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu amatalgu apmērā, kā arī atlīdzināt valsts nodevu.

Iekšlietu ministrija ar 2005.gada 28.septembra lēmumu Nr.288 ,,Par pabalsta izmaksu bērna piedzimšanas gadījumā" uzlika par pienākumu Valsts policijai izmaksāt *I.J.* pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu uz 2004.gada 24.septembri noteikto amatalgu apmērā, no pabalsta summas atskaitot iepriekš izmaksātos 100,00 latus, kā arī atlīdzināt *I.J.* viņa samaksāto valsts nodevu 10,00 latus.

Saskaņā ar Valsts policijas Dzelzceļa policijas pārvaldes 2006.gada 12.jūlija vēstulē Nr.20/11-2909 norādīto *I.J.* ar Valsts policijas 2005.gada 05.oktobra pavēli Nr.1201 tika aprēķināts pabalsts sakarā ar bērna piedzimšanu 710,00 lati (pirms nodokļu nomaksas) un valsts nodeva 10,00 lati.

[3.2] Iekšlietu ministrija 2006.gada 19.jūnijā saņēma *I.J.* iesniegumu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu, kas viņam esot nodarīts ar Valsts policijas un Iekšlietu ministrijas atteikumiem izmaksāt pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā. *I.J.* lūdza atlīdzināt morālo kaitējumu 1950,00 latu apmērā.

Iekšlietu ministrija ar 2006.gada 19.jūlija lēmumu Nr.158 „Par morālā kaitējuma atlīdzinājuma noraidīšanu" noraidīja *I.J.* iesniegumu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu 1950.00 latu apmērā.

Iekšlietu ministrija norāda, ka jautājums par pabalsta bērna piedzimšanas gadījumā izmaksu specializētā valsts civildienesta ierēdņiem līdz 2005.gada 04.jūlijam nebija viennozīmīgi skaidrs. Pabalsta bērna piedzimšanas gadījumā izmaksas iespēju specializētā valsts civildienesta ierēdņiem dažādi vērtēja gan tiesu instances, gan valsts pārvaldes iestādes.

Iekšlietu ministrija jautājumā par pabalsta bērna piedzimšanas gadījumā piešķiršanu specializētā valsts civildienesta ierēdņiem vērsās Valsts civildienesta pārvaldē ar lūgumu sniegt skaidrojumu. Valsts civildienesta pārvalde saskaņā ar Valsts civildienesta likuma

4.panta pirmo daļu īsteno valsts politiku valsts civildienestā un šā panta otrās daļas 1.punktā noteikts, ka Pārvalde kontrolē Valsts civildienesta likuma un citu ar valsts civildienesta jomu saistīto normatīvo aktu piemērošanu iestāžu darbībā. Valsts civildienesta pārvalde vairāk kārt (2001.gada 23.oktobrī ar vēstuli Nr. 12/2128 un 2004.gada 8.janvārī ar vēstuli Nr.08/31) sniegusi viedokli, ka, ievērojot to, ka speciālajā likumā ,,Par policiju" (V, VI nodaļā) ir noteikti pabalsti un citas sociālās garantijas un to piešķiršanas kārtība specializētā valsts civildienesta ierēdnim un tās bija noteiktas arī pirms Valsts civildienesta likuma spēkā stāšanās, Valsts civildienesta likuma normas, kas nosaka sociālās garantijas un to piešķiršanas kārtību, nav piemērojamas attiecībā uz specializētā valsts civildienesta ierēdni Valsts policijā. Līdz ar to atbilstoši Valsts civildienesta likuma 23. un 25.pantam specializētā valsts civildienesta ierēdnis nevar saņemt Valsts civildienesta likumā paredzēto pabalstu sešu mēnešalgu apmērā bērna piedzimšanas gadījumā.

Iekšlietu ministrija un Valsts policija konsekventi atteica pabalsta piešķiršanu sešu amatalgu apmērā visiem specializētā valsts civildienesta ierēdņiem Valsts policijā. Jautājuma par pabalsta piešķiršanu bērna piedzimšanas gadījumā specializētā valsts civildienesta ierēdņiem atrisināšana bija saistīta ar dažādu tiesību normu interpretāciju, kas neviennozīmīgi vērtēta arī juridiskajā literatūrā (Sk. piemēram, M.Knoks Bērna piedzimšanas pabalsts specializētā civildienesta ierēdņiem. Jurista Vārds 21.06.2005 Nr.23 (378)). Valsts pārvaldes iestādes bija izvēlējušās vienu no iespējamajiem risinājumiem (nepiešķirt pabalstu), kuru konsekventi piemēroja attiecībā uz visiem specializētā civildienesta ierēdņiem Valsts policijā (arī Valsts robežsardzē), tai skaitā arī uz *I.J.*. Līdz ar to administratīvā akta pamatojuma kļūda, nepiešķirot *I.J.* pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu amatalgu apmērā, nebija acīmredzama.

[3.3]Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2005.gada 04.jūlija spriedumā (lieta Nr.SKA-242) ir norādījis, ka policijas darbiniekiem atbilstoši Valsts civildienesta likuma 25.pantam ir izmaksājams pabalsts sešu amatalgu apmērā.

Saskaņā ar APL un Valsts pārvaldes iekārtas likumā nostiprināto principu, ka valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām, Iekšlietu ministrija respektēja augstākās instances tiesas (LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta) spriedumā doto tiesību normu interpretāciju, un atcēla iepriekš pieņemtos lēmumus par pabalsta bērna piedzimšanas gadījuma nepiešķiršanu un uzlika par pienākumu Valsts policijai izmaksāt specializētā valsts civildienesta ierēdņiem pabalstus bērna piedzimšanas gadījumā.

Ministru kabineta 2005.gada 16.augusta sēdē (prot.Nr.46 42.§) tika izskatīts un pieņemts zināšanai Iekšlietu ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums ,,Informācija par pabalstiem Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu specializētā valsts civildienesta ierēdņiem" un attiecīgs Ministru kabineta protokollēmums. Minētā protokollēmuma 2.punktā tika noteikts, ka jautājumu par papildu finansējumu Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu specializētā valsts civildienesta ierēdņiem bērna piedzimšanas pabalsta izmaksai 2,2 miljoni latu apmērā skatīt Ministru kabinetā kopā ar visu ministriju budžeta pieprasījumiem likumprojekta ,,Grozījumi likumā ,,Par valsts budžetu 2005.gadam" sagatavošanas un izskatīšanas procesā.

Iekšlietu ministrijai likumā ,,Grozījumi likumā ,,Par valsts budžetu 2005.gadam" tika iedalīti finanšu līdzekļi pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā parāda izmaksai un Valsts policija uzsāka pabalsta izmaksu.

[3.4] Kā jau Iekšlietu ministrija ir norādījusi Lēmumā, *I.J.*, apstrīdot Valsts policijas lēmumu Iekšlietu ministrijā un pārsūdzot Iekšlietu ministrijas lēmumu tiesā, ir izmantojis savas administratīvi procesuālās tiesības, tas ir apstrīdējis un pārsūdzējis nelabvēlīgu administratīvo aktu. Tādējādi Iekšlietu ministrija uzskata, ka veicot šādas darbības *I.J.* nav radies morāls kaitējums, kas būtu jāatlīdzina.

Attiecībā uz *I.J.* pieteikumā pieminēto Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2004.gada 17.novembra spriedumu (lieta Nr.SKC-632) Iekšlietu ministrija norāda, ka šo spriedumu ir taisījusi citas pakļautības tiesa, kā arī pieteicēja un atbildētāja

tiesības un iespējas civilprocesā un administratīvajā procesā ir atšķirīgas. Satversmes 92.pants garantē ikvienas personas tiesību un likumisko interešu aizstāvēšanu taisnīgā tiesā. To, ka tiesību realizācija ir veicama administratīvajā tiesā, apstiprina APL 103.pants, kas nosaka tiesas kontroli par iestādes izdotā administratīva akta tiesiskumu. Tādējādi Iekšlietu ministrija kā objektīvu iemeslu uzskatīja nepieciešamību sagaidīt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta nolēmumu ar plašāku skaidrojumu un tiesību normu interpretāciju un līdz ar to Civillietu departamenta spriedums netika ņemts vērā.

Tādējādi Iekšlietu ministrija uzskata, ka ar valsts pārvaldes iestāžu (Valsts policijas, Iekšlietu ministrijas) rīcību, atsakot *I.J.* piešķirt pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu amatalgu apmērā, nav radītas viņam morālas ciešanas, kas būtu atlīdzināmas atbilstoši Administratīvā procesa likuma 8.nodaļas noteikumiem.

[3.5] Iekšlietu ministrija lūdz tiesu atzīt, ka Lēmums par morālā kaitējuma atlīdzinājuma noraidīšanu ir pamatots un tiesisks un *I.J.* pieteikumu noraidīt.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs un viņa pilnvarotais pārstāvis uzturēja iesniegto pieteikumu, pamatojoties uz pieteikumā norādītiem argumentiem.

Atbildētāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītajiem motīviem.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar procesa dalībnieku lietā iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem, kā arī ņemot vērā pieteicēja pārstāvja un atbildētāja pārstāvja tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, secina, ka *pieteikums ir noraidāms* turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[6] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (APL) 103.pantu administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdotā administratīvā akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros.

Administratīvajā procesā tiesa noskaidro, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai tas atbilst materiālo tiesību normām, un vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai noraidītās tiesības.

[7] Tiesa konstatēja lietā šādus apstākļus:

[7.1] *I.J.* no 1999.gada 01.septembra atrodas dienestā Latvijas Republikas Iekšlietu Ministrijas Valsts policijas Dzelzceļa policijas pārvaldes Rīgas reģiona Kārtības policijas patruļdienesta grupas kārtībnieka amatā.

[7.2] Ar Valsts civildienesta pārvaldes 2001.gada 29.jūnija lēmumu Nr.14002 *I.J.* ir piešķirts ierēdņa statuss. */dzēsts datums/ I.J.* ģimenē piedzima bērns *U.I.J.*. Šajā sakarā 2004.gada oktobrī *I.J.* no Iekšlietu ministrijas Valsts policijas saņēma pabalstu Ls 100.00 apmērā pirms nodokļu nomaksāšanas.

[7.3] 2004.gada 04.oktobrī *I.J.* iesniedza Iekšlietu ministrijai Valsts policijas priekšniekam iesniegumu ar lūguma izmaksāt bērna piedzimšanas pabalstu, saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 25.pantu sešu mēnešu amatalgu apmērā. Ar 2004.gada 21.oktobra Valsts policijas lēmumu Nr.20/7972 atteikts izmaksāt pabalstu sakarā ar bērna piedzimšanu. Valsts policijas atteikumu 2004.gada 28.oktobrī apstrīdēja Iekšlietu ministrijā, kas 2004.gada 24.novembrī noraidīja lūgumu ar lēmumu Nr.124.

[7.4] Šo lēmumu pieteicējs pārsūdzēja Administratīvajā rajona tiesā.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 25.augusta spriedumu tika atcelts Iekšlietu ministrijas 2004.gada 24.novembra lēmums Nr.124 un uzlikts par pienākumu Iekšlietu ministrijai 30 dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās pieņemt lēmumu izmaksāt

I.J. pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu amatalgu apmērā, kā arī atlīdzināt valsts nodevu.

[7.5] Iekšlietu ministrija ar 2005.gada 28.septembra lēmumu Nr.288 ,,Par pabalsta izmaksu bērna piedzimšanas gadījumā" uzlika par pienākumu Valsts policijai izmaksāt *I.J.* pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu uz 2004.gada 24.septembri noteikto amatalgu apmērā, no pabalsta summas atskaitot iepriekš izmaksātos 100,00 latus, kā arī atlīdzināt *I.J.* viņa samaksāto valsts nodevu 10,00 latus.

Saskaņā ar Valsts policijas Dzelzceļa policijas pārvaldes 2006.gada 12.jūlija vēstulē Nr.20/11-2909 norādīto *I.J.* ar Valsts policijas 2005.gada 05.oktobra pavēli Nr.1201 tika aprēķināts pabalsts sakarā ar bērna piedzimšanu 710,00 lati (pirms nodokļu nomaksas) un valsts nodeva 10,00 lati.

[7.6] Iekšlietu ministrija 2006.gada 19.jūnijā saņēma *I.J.* iesniegumu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu, kas viņam esot nodarīts ar Valsts policijas un Iekšlietu ministrijas atteikumiem izmaksāt pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā. *I.J.* lūdza atlīdzināt morālo kaitējumu 1950,00 latu apmērā.

Iekšlietu ministrija ar 2006.gada 19.jūlija lēmumu Nr.158 ,,Par morālā kaitējuma atlīdzinājuma noraidīšanu" (Lēmums) noraidīja *I.J.* iesniegumu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu 1950.00 latu apmērā.

[8] Tiesību teorijā, administratīvie akti tiek iedalīti pozitīvos un negatīvos aktos. Ar pozitīviem administratīvajiem aktiem tiek saprasti tādi konkrēti tiesību akti, kas nodibina, pārveido vai izbeidz konkrētas tiesiskās attiecības, savukārt, ar negatīviem aktiem – tādi, kas uz konkrēto tiesisko stāvokli vai tiesiskajām attiecībām neatstāj vērā ņemamu iespaidu. Šāds dalījums jāatšķir iedalījuma labvēlīgos un nelabvēlīgos administratīvajos aktos. Tā kā tiesību akta būtība ir nevis darbība, bet gribas izpausme, tā var būt iekļauta gan pozitīvā, gan negatīvā aktā *(skat. J.Briede. Administratīvais akts.-Rīga, Latvijas Vēstnesis, 2003. – 51., 52.lpp.).*

Kā izriet no tiesu prakses, atteikums ir negatīvs administratīvs akts, kas neko nemaina personas tiesiskajā stāvoklī un tam nav turpinošas iedarbības. Līdz ar to, nav iespējams runāt par atteikuma kā tāda spēka zaudēšanu vai atcelšanu. Atceļot atteikumu, personas tiesiskajā stāvoklī nekas nemainās. Tāpēc arī atteikuma gadījumā pieteikuma priekšmets tiesā ir labvēlīga administratīvā akta izdošana. *(skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 3.marta spriedumu lietā SKA-34/2007).*

No minētā izriet, ka atteikumu kā negatīvu aktu nav iespējams atcelt, bet vērtēt, vai iespējama labvēlīga administratīvā akta izdošana.

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, skatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, šādā gadījumā ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Šāda nostādne izriet no apstākļa, ka atteikuma izdot labvēlīgu aktu, kas ir negatīvs administratīvais akts, atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt (..). Tādu dod vienīgi labvēlīga akta izdošana. Savukārt izdot šādu aktu ir pamats vienīgi tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi. Tādēļ tiesai ir jāpārbauda, vai šie priekšnoteikumi pastāv. Šī pārbaude tiesai jāveic neatkarīgi no tā, ar kādiem apstākļiem iestāde pamatojusi savu atteikumu izdot labvēlīgu administratīvo aktu. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku.

Tādējādi atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu atcelšana, vienlaikus neuzliekot pienākumu izdot labvēlīgu administratīvu aktu, ir bezjēdzīga, jo tā nerada tiesiskas sekas. Līdz ar to atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu tiesiskums

pārbaudāms, skatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nevis vērtējams kā patstāvīgs prasījums par administratīvā akta atcelšanu *(sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006. gada 2. novembra sprieduma lietā Nr.SKA-415/2006 17. punktu, 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA– 14/2007 17.punktu, 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.84/2007 9.1. un 9.2.punktu).*

[9] Izvērtējot, vai atbildētājam ir pienākums izdot pieteicēja pieprasīto administratīvo aktu, jākonstatē pieteicēja publiskās subjektīvās tiesības uz šādu prasījumu. Administratīvā procesa tiesību teorijā atzīts, ka ar subjektīvajām tiesībām saprot subjektam tiesību normā piešķirtas tiesības prasīt savu interešu ievērošanu un šī mērķa sasniegšanai tiesības pieprasīt no citiem noteiktas darbības izpildi, tās pieciešanu vai atturēšanos no kādas darbības. Subjektīvās tiesības dod iespēju no tiesību subjekta pieprasīt ar objektīvajām tiesībām pamatotos tiesiskos pienākumus. Subjektīvās publiskās tiesības pastāv tad, ja likumā ir noteikts īpašs pārvaldes pienākums un šis likumā noteiktais pienākums tajā pašā laikā kalpo individuālajām interesēm *(Skat.: Paine F.J. Vācijas vispārīgās administratīvās tiesības. Vācijas administratīvā procesa likums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2002, 74., 76. lpp.).*

Subjektīvo tiesību priekšnoteikums ir objektīvo publisko tiesību esamība. Lai noteiktu, vai pastāv subjektīvās publiskās tiesības, apstiprinoši jāatbild uz vienu no šiem jautājumiem: 1) vai personai ir no objektīvajām tiesībām izrietošas tiesības no pārvaldes kaut ko prasīt, 2) vai konkrētajā gadījumā personai ir tiesības prasīt, lai valsts pārvalde neiejauktos viņas tiesībās (sk., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 15.marta lēmuma lietā SKA-148 12.punktu).

Pastāvot subjektīvajām tiesībām, indivīds var pieprasīt likuma, kas uz viņu attiecas, ievērošanu.

Pieteikums iesniegts par morālā kaitējuma atlīdzināšanu naudas izteiksmē – Ls 1950 apmērā, kas nodarīts ar prettiesisku valsts iestādes administratīvo aktu. Pieteicējs atsaucas uz Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 8.panta pirmo daļu, 9., 14.panta trešo daļu, 15. un 22.pantu.

Atbilstoši APL 67.panta ceturtajai daļai, iestāde administratīvo aktu pamato ar Satversmi, likumiem, Ministru kabineta noteikumiem (..), kā arī vispārējiem tiesību principiem. Pamatojumā norāda attiecīgā normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs Lēmumu pamatojis ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 9., 11.pantu un 18.panta otro daļu.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 18.panta otro daļu, iestāde mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas izvērtē zaudējuma atlīdzinājuma tiesisko pamatu un pieņem lēmumu zaudējuma atlīdzinājuma piešķiršanu un atlīdzinājuma apmēru vai arī par iesnieguma noraidīšanu.

Konkrētajā lietā atbildētājs noraidījis pieteicēja iesniegumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu 1950 latu apmērā.

[10] Latvijas Republikas Satversmes 92.pants citastarp noteic, ka nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu.

Savukārt saskaņā ar APL 92.pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 9.pants paredz, ka morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums. Likuma 11.panta trešā daļa nosaka, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums, savukārt saskaņā ar likuma 14.panta pirmo daļu personisko un morālo kaitējumu

nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzdalību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2006.gada 17.janvāra spriedumā lietā Nr.SKA-8 norādījis, ka, izlemjot jautājumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, tiesai, lai noteiktu tiesības uz atlīdzinājumu, jākonstatē tieša cēloņsakarība starp iestādes prettiesisko rīcību un cietušajam nodarīto kaitējumu, tas ir jākonstatē objektīva saikne starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām kaitējumu radošām sekām. Proti, jākonstatē, ka minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas. Savukārt, morālā kaitējuma atlīdzināšanas gadījumā, morālais kaitējums nosakāms atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus *(Skat. šā sprieduma 17.3 punktu).*

Tātad prasījums par atlīdzinājumu ir nesaraujami saistīts ar konkrētu administratīvo aktu vai faktisko rīcību.

Ar morālo kaitējumu jāsaprot personas ciešanas, kas izraisītas ar būtisku cietušā tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisku aizskārumu.

[11] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma piešķiršanai nepieciešams konstatēt šādus apstākļus:

[11.1] personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums;

[11.2] personas morālas ciešanas;

[11.3] tieša cēloņsakarība un objektīva saikne starp [11.1] un [11.2] apakšpunktos norādītajiem apstākļiem, kas nenovēršami radījis kaitīgās sekas;

[11.4] konstatējot [11.1] – [11.3] apakšpunktos norādītos apstākļus, tiesai, ņemot vērā visus konkrētās lietas faktiskos apstākļus, jānosaka morālā kaitējuma apmērs.

Ievērojot minēto, secināms, ka personas morālas ciešanas morālā kaitējuma atlīdzinājuma izpratnē ir tiesas vērtējuma jautājums, kura rezultātā tiesai jākonstatē apstākļi, kas izraisījuši morālas ciešanas, un šo ciešanu apmērs.

Konkrētajā lietā tiesai jānoskaidro, kādā veidā un apmērā atbildētāja 2004.gada 24.novembra lēmums Nr.124, kurš ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 25.augusta spriedumu tika atzīsts par prettiesisku un atcelts, radīja morālas ciešanas pieteicējam un vai ir pamats apmierināt prasījumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

[12] Lietā nav strīda, ka ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 25.augusta spriedumu tika atcelts Iekšlietu ministrijas 2004.gada 24.novembra lēmums Nr.124 un uzlikts par pienākumu Iekšlietu ministrijai 30 dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā pieņemt lēmumu izmaksāt pieteicējam pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu amatalgu apmērā, kā arī atlīdzināt valsts nodevu.

Minētais spriedums netika pārsūdzēts.

Saskaņā ar atbildētāja norādīto, ko pieteicējs neapstrīd, spriedums tika izpildīts un *I.J.* ar Valsts policijas 2005.gada 05.oktobra pavēli Nr.1201 tika aprēķināts pabalsts sakarā ar bērna piedzimšanu 710,00 lati (pirms nodokļu nomaksas) un valsts nodeva 10,00 lati.

Kā jau tiesa norādīja, tad, lai personai rastos tiesības uz zaudējumu atlīdzību, viens no nosacījumiem ir prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība.

Lietā nav strīda, ka šāds prettiesisks akts ir ticis izdots un ar tiesas spriedumu atcelts.

Tādējādi, tiesa konstatē, ka atbildētājs, pieņemot 2004.gada 24.novembra lēmumu Nr.124, ir pieļāvis pieteicēja tiesību saņemt pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā aizskārumu. No augstāk minētā arī izriet pieteicēja subjektīvās tiesības uz atlīdzinājumu.

[13] Kā jau tiesa norādīja, tad personas morālas ciešanas morālā kaitējuma atlīdzinājuma izpratnē ir tiesas vērtējuma jautājums, kura rezultātā tiesai jākonstatē apstākļi, kas izraisījuši morālas ciešanas un šo ciešanu apmērs. Konkrētajā lietā tiesai jānoskaidro, kādā veidā un apmērā atbildētāja lēmums, ar kuru atteikta pabalsta bērna piedzimšanas gadījumā izmaksāšana, radīja morālas ciešanas pieteicējam.

Pieteikumā pieteicējs norādījis, ka Iekšlietu ministrija pieņemtajā lēmumā nr.124 melojusi viņam. Personas, kas gatavoja lēmumu, zinājušas un tām vajadzēja zināt, par tiesas praksi, zinājušas, ka Valsts policija ir izmaksājusi pabalstus citos gadījumos, bet neraugoties uz to, turpināja atsevišķiem darbiniekiem atteikt maksāt šos pabalstus, iesakot vērsties tiesā. Pieteicējs uzskata, ka tiesas judikatūra uz to brīdi, kad pieņēma lēmumu attiecībā pret *I.J.* nepiešķirt un neizmaksāt pabalstu sakarā ar meitas piedzimšanu, bija skaidri zināma un nevarēja radīt nekādas šaubas vai diskusijas. Ja šādas šaubas bija 2001-2002.gadā, tad 2004.gadā oktobrī visi lietiskie un tiesiskie apstākļi liecina par pretējo.

Pirms 2004.gada 24.novembra lēmuma Nr.124 pieņemšanas atbildētāja rīcībā jau bija Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2004. gada 17.novembra spriedums J.Antona lietā (Lieta Nr.SKC-632,), kurā Augstākās tiesas senāts nepārprotami deva skaidrojumu sakarā ar pabalstu izmaksāšanu bērna piedzimšanas gadījumā. Atbildētājam šis tiesas spriedums bija zināms.

Šāda melošana, negodīga rīcība ir tas kaitējums, kas sagādājusi pieteicējam un viņa ģimenei morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, emocionālo pārdzīvojumu, galva sāpes, negulētās naktis, nervozitāti, pārdzīvojumus. Tas iespaidojis arī darba kvalitāti, jo nav spējis normāli strādāt, bijusi pilnīga apātija, jo zinājis, ka tiek nekaunīgi melots un to dara valsts iestādes un valsts amatpersona.

Pieteicējs arī uzskata, ka morālais kaitējums nodarīts tādā veidā, ka nelabvēlīgo lēmumu bija jāpamato ar līdzekļu nepiešķiršanu pabalstu izmaksāšanai, bet ne ar to, ka tāds pabalsts vispār nepienākas. Uzskata, ka administratīvā akta pamatojuma kļūda, nepiešķirot *I.J.* pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu mēnešalgu apmērā, ir acīmredzama un šāda rupja ļaunprātība nedrīkst palikt nesodīta.

Pieteicējs arī norādījis, ka, vēršoties tiesā ar pieteikumu par pabalstu izmaksāšanu, pieteicējam nācies diezgan ilgi gaidīt, kamēr tika pasludināts spriedums un izmaksāts ar likumu noteiktais pabalsts. Tajā pašā laikā bija daudz darbinieku, kuriem bija vienaldzīga attieksme pret šī pabalsta saņemšanu, tomēr neraugoties uz to, ka šie policijas darbinieki nebija vērsušies ar pieteikumiem tiesā, visiem viņiem tika izmaksāti pabalsti. Šāda netaisnība arī radījusi *I.J.* morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, jo viņš patērējis daudz laika, nervus, veselību, naudas, lai visus nelikumīgos lēmumus pārsūdzētu, tajā pašā laikā citi, nepieliekot nekādus pūliņus, arī saņēmuši šo pabalstu. Uzskata, ka arī pie šādiem netaisnīgiem apstākļiem godīgi būtu *I.J.* atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu par fiziskām ciešanām 1950 Ls apmērā.

[14] Pieteicēja norādītie apstākļi, ka pieteicējs bijis spiests vērsties ar iesniegumiem dažādās institūcijās un ar pieteikumu tiesā un uz lietas izskatīšanu nācies ilgi gaidīt, tiesas ieskatā nav uzskatāmi par morālās ciešanas radošiem, jo administratīvā akta vai iestādes faktiskās rīcības apstrīdēšana un pārsūdzēšana ir tiesību normās (Administratīvā procesa likumā, kā arī Satversmē) paredzēts privātpersonu tiesību aizsardzības mehānisms, kas pats par sevi nav uzskatāms par pazemojošu un morālas ciešanas izraisošu.

Tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet tai nav pienākums detalizēti atrunāt spriedumā jebkuru procesa dalībnieka argumentu.

Procesuālās ekonomijas nolūkos tiesa uzskata, ka nav nepieciešams analizēt pieteicēja norādītos argumentus, attiecībā uz to, kādēļ atbildētāja 2004.gada 24.novembra lēmums Nr.124 atzīstams par prettiesisku.

„Atbilstoši Administratīvo lietu departamenta judikatūrai, kas savukārt veidojusies pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet tai

nav pienākums detalizēti atrunāt spriedumā jebkuru argumentu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa neanalizē kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, tā pieļauj pārkāpumu. Tiesai nav jāargumentē visi tie paskaidrojumi, kas neattiecas uz konkrēto prasījumu" *(sk. Administratīvo lietu departamenta 2004.gada 23.novembra sprieduma 8.punktu lietā Nr. SKA-216, Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 28.februāra sprieduma 12.punktu lietā Nr. SKA-54).*

Kā jau tiesa norādīja, tad. vērtējot morālā kaitējuma esamību, morālais kaitējums tiek prezumēts un attiecīgi morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats tiek uzskatīts par pierādītu, ja ir pierādīts personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums.

Tā kā ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 25.augusta spriedumu, atbildētāja 2004.gada 24.novembra lēmums Nr.124 ir atzīts par prettiesisku un atcelts, tad prezumējams pieteicēja tiesību aizskārums, bet šajā lietā izvērtējams, vai tas kompensējams ar pieteicēja prasīto atlīdzinājuma summu 1950 latu apmērā.

[15] Ar atlīdzinājumu nav jāsaprot tikai aizskāruma kompensācija finansiālā izteiksmē. Atlīdzinājums var izpausties arī citos veidos, piemēram, *restitutio in integrum*, t.i., kā atlīdzinājums, kura rezultātā pārkāpuma radītās sekas tiek likvidētas un tiek atjaunota tiesiskā situācija, kāda, visticamāk, būtu bijusi, ja prettiesiskā rīcība nebūtu notikusi.

Minētā iespēja ir paredzēta APL 94.panta ceturtajā daļā, kas paredz, ka atlīdzināšanas pienākumu attiecīgais publisko tiesību subjekts var izpildīt, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms zaudējuma vai kaitējuma nodarīšanas, vai, ja tas nav vai nav pilnībā iespējams vai nav adekvāti, samaksājot atbilstīgu atlīdzinājumu naudā.

Tiesa jau konstatēja, ka ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 25.augusta spriedumu, tika uzlikts par pienākumu atbildētājam 30 dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā pieņemt lēmumu izmaksāt pieteicējam pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu amatalgu apmērā.

Turklāt tiesa konstatējusi un pieteicējs neapstrīd, ka atbildētājs šo pienākumu ir izpildījis, proti, ar Valsts policijas 2005.gada 05.oktobra pavēli Nr.1201 tika aprēķināts pabalsts sakarā ar bērna piedzimšanu 710,00 lati (pirms nodokļu nomaksas) un valsts nodeva 10,00 lati.

Tādējādi, tiesa secina, ka pieteicēja tiesību aizskārumu, proti, bērna piedzimšanas pabalsta neizmaksāšanu, atbildētājs ir novērsis.

Kā jau tiesa iepriekš ir atzinusi, atlīdzinājums, ko paredz APL 8.nodaļa, ietver ne tikai atlīdzinājumu kā kompensāciju finansiālā izteiksmē, bet arī *restitutio in integrum* (restitūciju), tas ir, atlīdzinājuma veidu, kura rezultātā pārkāpuma radītās sekas tiek likvidētas un tiek atjaunota tiesiskā situācija, kāda, visticamāk, būtu bijusi, ja prettiesiskais administratīvais akts nebūtu izdots vai prettiesiskā faktiskā rīcība nebūtu notikusi. Turklāt no APL 94.panta ceturtās daļas teksta izriet, ka prioritārais atlīdzinājuma veids ir tieši stāvokļa atjaunošana, kāds pastāvēja pirms kaitējuma nodarīšanas *(sk. I.Gredzena. Valsts atbildība un tās veidi. Zaudējumu atlīdzība administratīvajā procesā. Sabiedriskās politikas centrs Providus, 2004, 45.-47.lpp.).*

Arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa vairākos spriedumos ir atzinusi restitutio in integrum principa piemērošanas nepieciešamību. Piemēram, lietā *Akdivar un citi pret Turciju*: „Tiesa atgādina, ka spriedums, kurā konstatē tiesībpārkāpumu, atbildētājvalstij uzliek tiesisku pienākumu pārtraukt pārkāpumu un tādā veidā atlīdzināt tā radītās sekas, lai cik vien tas ir iespējams, tiktu atjaunota situācija, kura pastāvēja pirms tiesībpārkāpuma (restitutio in integrum). *(citēts no I.Gredzena. Valsts atbildība un tās veidi. Zaudējumu atlīdzība administratīvajā procesā. Sabiedriskās politikas centrs Providus, 2004, -47.lpp.).*

[16] Jāatzīst, ka praksē ir situācijas, kad *restitutio in integrum* nav iespējama, nav lietderīga vai nav atbilstīga (adekvāta). Tad atbilstoši APL 94.panta ceturtajai daļai atlīdzinājumu var noteikt naudā. Lemjot par prasījumu atlīdzināt morālo kaitējumu, tiesai ir

jānoskaidro un jāizvērtē visi faktiskie apstākļi, tostarp, vai restitūcija ir atbilstoša un pamatota salīdzinājumā ar nodarījumu.

Konkrētajā lietā ir panākts pieteicējam pozitīvs risinājums, uzdodot iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, kas ir arī izdarīts. Tātad nav strīda, ka restitūcija ir notikusi.

Tādējādi šajā lietā ir izvērtējams, vai pieteicēja tiesību aizskārums šajā gadījumā ir pilnībā novērsts ar *restitutio in integrum*, vai arī nepieciešams nodarīto tiesību aizskārumu kompensēt ar pieteicēja prasīto atlīdzinājuma summu 1950 latu apmērā.

Pēc būtības pieteicējs šajā lietā nav norādījis apstākļus, kāpēc *restitutio in integrum* šajā gadījumā nav pietiekama, pieteikumā galvenokārt vērsta uzmanība uz atbildētāja 2004.gada 24.novembra lēmuma prettiesiskumu, par ko lietā nav strīda.

Tiesas ieskatā pieteicēja norādītie apstākļi – lēmuma pamatojuma nepareizība, atbildētāja apzināta melošana (pieteicējaprāt), kā arī tas, ka atbildētāja rīcībā jau bija Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2004. gada 17.novembra spriedums J.Antona lietā (Lieta Nr.SKC-632,), kurā Augstākās tiesas senāts deva skaidrojumu sakarā ar pabalstu izmaksāšanu bērna piedzimšanas gadījumā, nav būtiski, vērtējot morālo ciešanu lielumu.

Pie tam tiesa uzskata, ka uz to brīdi, kad piedzimusi pieteicēja meita (*/dzēsts datums/*) nav bijis viennozīmīgi skaidrs, ka ir jāpiešķir un jāizmaksā pabalsts sešu mēnešalgu apmērā. Kaut arī pieteicējs norādījis atsevišķus gadījumus, kad pabalsts sešu mēnešalgu apmērā ticis izmaksāts, tomēr pēc atbildētāja teiktā šie gadījumi attiecināmi uz to, kad pabalsts piespriests ar civiltiesas spriedumu, ko nenoliedz arī pieteicējs.

[17] Tiesa piekrīt Iekšlietu ministrijas norādītajam, ka jautājums par pabalsta bērna piedzimšanas gadījumā izmaksu specializētā valsts civildienesta ierēdņiem līdz 2005.gada 04.jūlijam nebija viennozīmīgi skaidrs. Pabalsta bērna piedzimšanas gadījumā izmaksas iespēju specializētā valsts civildienesta ierēdņiem dažādi vērtēja gan tiesu instances, gan valsts pārvaldes iestādes.

Iekšlietu ministrija jautājumā par pabalsta bērna piedzimšanas gadījumā piešķiršanu specializētā valsts civildienesta ierēdņiem vērsās Valsts civildienesta pārvaldē ar lūgumu sniegt skaidrojumu. Valsts civildienesta pārvalde saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 4.panta pirmo daļu īsteno valsts politiku valsts civildienestā un šā panta otrās daļas 1.punktā noteikts, ka Pārvalde kontrolē Valsts civildienesta likuma un citu ar valsts civildienesta jomu saistīto normatīvo aktu piemērošanu iestāžu darbībā. Valsts civildienesta pārvalde vairāk kārt (2001.gada 23.oktobrī ar vēstuli Nr. 12/2128 un 2004.gada 8.janvārī ar vēstuli Nr.08/31) sniegusi viedokli, ka, ievērojot to, ka speciālajā likumā „Par policiju" (V, VI nodaļā) ir noteikti pabalsti un citas sociālās garantijas un to piešķiršanas kārtība specializētā valsts civildienesta ierēdnim un tās bija noteiktas arī pirms Valsts civildienesta likuma spēkā stāšanās, Valsts civildienesta likuma normas, kas nosaka sociālās garantijas un to piešķiršanas kārtību, nav piemērojamas attiecībā uz specializētā valsts civildienesta ierēdni Valsts policijā. Līdz ar to atbilstoši Valsts civildienesta likuma 23. un 25.pantam specializētā valsts civildienesta ierēdnis nevar saņemt Valsts civildienesta likumā paredzēto pabalstu sešu mēnešalgu apmērā bērna piedzimšanas gadījumā.

Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa atzīst, ka jautājums par bērna piedzimšanas pabalsta izmaksu specializētā civildienesta ierēdņiem valsts policijā arī 2004.gadā nebija viennozīmīgi skaidrs. Šā jautājuma atrisināšana bija saistīta ar dažādu tiesību normu interpretāciju, kas neviennozīmīgi vērtēta arī juridiskajā literatūrā *(Sk. piemēram, Knoks M. Bērna piedzimšanas pabalsts specializētā civildienesta ierēdņiem. Jurista Vārds 21.06.2005 Nr.23 (378)).* Valsts pārvaldes iestādes bija izvēlējušās vienu no iespējamajiem risinājumiem, kuru konsekventi piemēroja attiecībā uz visiem specializētā civildienesta ierēdņiem valsts policijā un robežsardzē, tajā skaitā, arī attiecībā uz pieteicēju.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka administratīvā akta pamatojuma kļūda, nepiešķirot pieteicējam pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu mēnešalgu apmērā, nebija

acīmredzama. Tāpat, ievērojot, ka valsts pārvaldes iestādes konsekventi atteica pabalsta piešķiršanu sešu mēnešalgu apmērā visiem specializētā civildienesta ierēdņiem valsts policijā un robežsardzē, nav pamata atzīt, ka pret pieteicēju, atsakot piešķirt pabalstu, bija pieļauta diskriminējoša attieksme.

[18] Šajā gadījumā nav nozīmes arī pieteicēja norādītajam, ka atbildētājam nelabvēlīgo lēmumu bija jāpamato ar līdzekļu nepiešķiršanu pabalstu izmaksāšanai, bet ne ar to, ka tāds pabalsts vispār nepienākas.

Jautājumu par lēmuma prettiesiskumu jau izlēmusi Administratīvā rajona tiesa ar 2005.gada 25.augusta spriedumu, tādēļ tiesas ieskatā nav nozīmes minētā lēmuma pamatojumam.

Kā apstākli, kas būtu par pamatu atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu naudas izteiksmē, no pieteicēja pieteikuma var izsecināt to, ka pieteicējs par netaisnīgu uzskata situāciju, ka arī tiem policijas darbinieki, kuri nebija vērsušies ar pieteikumiem tiesā, tika izmaksāti pabalsti. Šāda netaisnība radījusi *I.J.* morālo kaitējumu un fiziskas ciešanas, jo bija patērējis daudz laika, nervus, veselību, naudas, lai visus šos nejēdzīgos, nelikumīgos un prettiesiskus lēmumus pārsūdzētu, tajā pašā laikā citi nepieliekot nekādus pūliņus saņēma šo pabalstu. Uzskata, ka arī pie šādiem netaisnīgiem apstākļiem godīgi būtu *I.J.* atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu par fiziskām ciešanām 1950 Ls apmērā.

Tiesas ieskatā pieteicēja norādītie argumenti nav ņemami vērā, lai atzītu, ka konkrētajā gadījumā *restitutio in integrum* nebūtu pietiekama, bet būtu nepieciešams noteikt atlīdzinājumu naudas izteiksmē.

Vērtējot morālo kaitējumu, ņemamas vērā katras personas individuālās ciešanas, kas arī izriet no Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 9.pantā dotās definīcijas, proti, morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Ņemot vērā morālā kaitējuma būtību, ikviens morālā kaitējuma gadījums ir individuāls. Morālās ciešanas nav vērtējamas tādā aspektā, un morālo kaitējumu nevar radīt tas, ka citas personas arī ieguvušas tādu pat labumu kā pieteicējs, kaut arī nebija pielikušas tik daudz pūļu, lai panāktu vēlamo rezultātu. Taisnīguma princips paredz: ikviens saņem to, kas viņam pienākas. Tādēļ, ja tiek ievērots taisnīgums attiecībā arī pret citām personām, tas nekādā veidā neaizskar pieteicēja tiesības. Un minētais nekādā gadījumā nevar tikt uzskatīts par diskrimināciju attiecībā pret tām personām, kuras vērsās tiesā, kā to norādījis pieteicējs.

Jānorāda, ka valsts atbildība katras persona priekšā ir individuāla un likums neparedz prasīt atlīdzinājumu tikai tāpēc, ka arī cita persona ir ieguvusi kaut kādu labumu, kas tai pienākas ar likumu.

[19] Kā secināts iepriekš, atbildētājs sākotnējo kļūdu ir novērsis un pieteicējam tika atjaunots stāvoklis, kāds pastāvēja pirms kaitējuma nodarīšanas, bērna piedzimšanas pabalsts tika izmaksāts.

Kā izriet no iepriekš citētās APL 94.panta ceturtās daļas tiesību normas, tad tikai gadījumā, kad nav iespējama *restitutio in integrum* (restitūcija) pilnībā vai adekvāti, tad atlīdzināšanas pienākumu attiecīgais tiesību subjekts var izpildīt - samaksājot atbilstīgu atlīdzinājumu naudā.

Tiesa, izvērtējot administratīvā procesa dalībnieku iesniegtos pierādījumus un lietas apstākļus kopumā, nekonstatē, ka restitūcija būtu nepietiekama un nesaskata tādu pieteicēja tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu, kas būtu par pamatu morālā kaitējuma atlīdzinājumam tieši naudas izteiksmē. Pieteicēja norādītie argumenti nenorāda uz tik lielu morālā kaitējuma nodarīšanu, kas būtu radījis ilglaicīgas vai paliekošas sekas, un kurš nebūtu pietiekami atlīdzināms ar restitūciju.

Konkrētajā gadījumā, tiesas ieskatā, restitūcija ir lietderīga un atbilstīga (adekvāta) ar pieteicējam nodarīto kaitējumu.

[20] Ņemot vērā konstatētos apstākļus, tiesa atzīst, ka ar valsts pārvaldes iestādes rīcību, atsakot pieteicējam piešķirt pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā sešu mēnešalgu apmērā, pieteicējam nav radītas morālas ciešanas, kas būtu atlīdzināmas ar kompensāciju naudas izteiksmē. Līdz ar to pieteicēja prasījums par morālā kaitējuma atlīdzināšanu ir noraidāms.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, atbildētāja Lēmums, ar kuru noraidīts pieteicēja iesniegums par morālā kaitējuma atlīdzinājumu 1950 latu apmērā, ir tiesisks un pamatots, tādējādi nav pamata to atcelt, bet pieteicēja prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu ir noraidāms kā nepamatots.

[21] Attiecībā uz pieteicēja lūgumu pieņemt blakus lēmumu, lai atbildētājs noskaidrotu vainīgās personas un sauktu tās pie atbildības, tiesa norāda, ka saskaņā ar APL 288.pantu blakus lēmuma pieņemšana ir tiesas tiesība, ja izskatot lietu, konstatēti apstākļi, kas liecina par iespējamu tiesību normu pārkāpumu. Tiesa nesaskata šajā lietā apstākļus, kas liecina par tiesību normu pārkāpšanu, jo apstākļi par pabalsta bērnu piedzimšanas gadījumā nepiešķiršanu ir izvērtēti jau citā administratīvajā lietā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Noraidīt I.J. pieteikumu par Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra 2006.gada 19.jūlija lēmuma Nr.158 ”Par morālā kaitējuma atlīdzinājuma noraidīšanu” atcelšanu un pienākuma uzlikšanu izmaksāt kompensāciju par morālo kaitējumu.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008.gada 07.janvārī.

Tiesnese (paraksts) V.Zommere

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____V.Zommere

Rīgā, 2008.gada 07.janvārī.